

ili zakonskim uvjetima - odredjivati brodu potovanje te davati zapovjedniku naloge u pogledu komercijalnog iskorišćivanja broda. Brodar ne odgovara za obveze što ih je zapovjednik broda preuzeo u izvršenju naloga time-charterera. Ali brodar trećim osobama, tj. onima s kojima je time-charterer sklopio ugovor o prijevozu, odgovara kao da je on sam taj ugovor sklopio. Treće osobe imaju osim prema brodaru i pravo zahtjeva prema time-chartereru, i to na temelju sklopljenog ugovora o prijevozu. Navedeno ograničenje brodareve odgovornosti odnosi se samo između brodara i time-charterera.

B.J.

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 9.VIII 1958.

Ditta Benasso-Lavarallo i Ditta Enzo
Viale & C. e/a Ditta V.Vanetti

Dokaz o težini ukrcane robe - Dokaz o uzrocima štete na robi, ako je zapovjednik u teretnici unio ograde o stanju tereta

Roba je bila ukrcana na brod u luci Calcutta. Zapovjednik je unio u teretnicu, koja je izdana 10.III, dvije ograde: da je težina nepoznata i da ambalaža ne odgovara te da zbog toga postoji opasnost da se teret ošteti. Osim toga u formularu teretnice bila je otšampama uobičajena klauzula da je teret primljen u privižno dobrom stanju i uvjetima. Nakon iskrcaja među strankama je došlo do spora o količini predane robe i o razlozima oštećenja. Primalac priznaje da je - s obzirom na klauzulu koja je u teretnici navedena u pogledu robe - on dužan dokazati koliko je robe bilo predano brodaru na prijevoz. U tu svrhu nudi kao dokaz potvrdu o težini koju je izdala "Superintendence Company of India". Ta je isprava sastavljena u tvornici u mjestu Howrah dana 25.II. Što se pak tiče dokaza o uzrocima oštećenja, primalac tvrdi da u vrijeme ukrcaja roba nije imala vidljivih mana, što izlazi iz navedene klauzule u teretnici, pa da brodar mora dokazati da je šteta nastala iz razloga za koje on ne odgovara. Kao dokaz da je šteta zaista nastala, doprinosi osiguratelj certifikat o ustanovljenju štete.

Stajalište suda je slijedeće:

Tačno je da primalac mora dokazati da je ukrcana

onolika količina tereta koliko on tvrdi. Ali smatra da pruženi dokaz nije nipošto dovoljan, jer da je potvrda izdana prije izdavanja teretnice i u mjestu u kojem teret nije bio ukrcan. Što se pak tiče tereta dokazivanja o stanju u kakvom je roba ukrcana na brod, tužitelj se ne može pozivati na klauzulu koja je bila štampana u formularu teretnice, jer ona gubi vrijednost u odnosu na klauzulu koja je kasnije unesena, a koja upućuje na mogućnost da se roba tokom puta može oštetiti. Prema tome, da bi tužitelj uspio sa svojim zahtjevom mora dokazati da je šteta nastala iz drugih razloga a ne zbog nedostatka na ambalaži, i da je za te razloge brodar odgovoran. Ni certifikat osigurateljev nije sam po sebi dovoljan. Čim mu je brodar osporio vrijednost, za njega ne može biti mjerodavan jer je izdan u okviru odnosa iz ugovora o osiguranju a u tom je odnosu brodar strana osoba. Taj dokaz može - prema stajalištu suda - stvoriti samo indicij koji se mora potvrditi drugim dokaznim sredstvima.

/Dir.mar. 1960, I, str.66-69/

B. J.

Bilješka.- Načelno stajalište suda u pogledu tereta dokaza odgovara i našem pravu. Ali što se tiče uspjeha dokazivanja, treba napomenuti da naši sudovi, primjenjujući Zakon o parničnom postupku, ocjenjuju privatne isprave prema svojoj slobodnoj ocjeni, pa mogu - barem načelno - priznati punu dokaznu snagu i ispravama kojima tu snagu nije priznala gornja presuda.

B. J.

POMORSKI I TRGOVAČKI SUD DANSKE

Presuda od 12.II 1957.

Assurance Compagniet Baltica A/S c/a
M. J. Vermaes Scheepvaart Bedrijf

Pravo mjerodavno za ugovor o prijevozu stvari morem

Teret je ukrcan u luci Rotterdam na temelju Gencon charter-partije. Medjutim zbog nepravilnog slaganja robe brod nije bio sposoban za plovidbu, i to je prouzrokovalo štetu na teretu.